

Taxon *Bergenia ciliata*

Název taxonu	<i>Bergenia ciliata</i>
Vědecký název taxonu	<i>Bergenia ciliata</i>
Jména autorů, kteří taxon p...	(Haw.) Stemb.
Odrůda	´Patricia Furness´
Český název	badan brvitý (bergénie brvitá)
Synonyma (zahradnický pou..	<i>Bergenia thysanodes</i> (Lindl.) Schneid.
Autor	Jiří Uher (ji_uher@unknown.cz)
Kategorie	Odrůda
Vnitrodruhové jednotky	var. <i>ciliata</i>
Nadřazená kategorie	Bergenia

Biogeografické regiony

Biogeografické regiony	Holartická květenná říše, Cirkumboreální oblast a Iránsko-turanská oblast
Biogeografické regiony - po..	z Kašmíru do Nepálu

Zařazení

Fytcenologický původ	petrofyt, felofyt- skály a sušoviště mezi 2000 - 2800 m n.m.
Pěstitelská skupina	Trvalka zatahující
Životní forma	Hemikryptofyt
Zařazení podle původu, nár...	Di - divoce rostoucí trvalka

Popisné a identifikační znaky

Habitus	trsnatě polštářovitá trvalka s robustními růžicemi, asi 0.2 m (za květu cca 0.3 m) vysoká
Kořen	adventivní, ze silných, kompaktně větvených oddenků
Výhony	plazivé oddenky, silné a masité, spirálně olistěné, s hnědopurpurovými zbytky starých listů na nodech
Listy	obvejčitě okrouhlé se srdčitými bázemi, kožovité, brvitě chlupaté, přes 0.1 m široké, celokrajné, v zimě zatahující (často až po odkvětu rašící), řapíky krátké, pýřité
Květenství	zprvu kompaktně stažené, později latnatě rozvolněné vijany na silných stoncích
Květy	oboupohlavné, synsepalní (kalichy zpravidla žláznatě chlupaté) a choripetalní s nehetnatými květními plátky, pětičetné, diplostemonické, purpurové nebo růžové
Plody	dvouchlopnové tobolky bez okrasné hodnoty

Semena	početná, velmi drobná, drobně bradavičnatá, hnědá
Možnost záměny taxonu (+..)	příbuzné druhy v sekci Ciliatae mají listy vesměs lysé, toliko s brvitými a hrubě zubatými (<i>B. stracheyi</i> Engl.) i celistvými (<i>B. emeiensis</i> Wu & Pan, <i>B. pacumbis</i> Wu & Pan) okraji; s poslední je ale <i>B. ciliata</i> (Haw.) Stemb. někdy spojována
Dlouhověkost	nepříliš dlouhověká
Doba rašení - poznámka	listy jsou často vyvíjeny až po odkvětu

Doba kvetení

Začátek doby kvetení	Březen
Konec doby kvetení	Duben
Doba kvetení - poznámka	v himálajských údolích do května

Nároky na stanoviště

Faktor světla - polostín	✓
Faktor světla - stín	✓
Faktor tepla	mrazuvzdorná do -20°C (USDA)
Faktor vody	mesofyt
Faktor půdy	propustná, dobře drenážovaná, nepříliš vysychavá zhruba z pětiny objemu jílovitá a další pětiny objemu organická složka, pH 5.4-7.0
Faktor půdy - poznámka	přízpůsobivá, v domovině zpravidla na silikátových podkladech

Užitné vlastnosti

Použití - pro trvalky	PD - Porost dřevin, KS - Kamenitá stanoviště (stanoviště s přítomností kamenů) a A - Alpinum
Choroby a škůdci	Oddenky <i>B. ciliata</i> vykazují fungicidní účinky, rostliny přesto trpí řadou askomycet (<i>Hendersonia</i> , <i>Taphrina</i> , <i>Rhizoctonia</i> , <i>Phytophthora</i> , <i>Phoma</i> , <i>Colletotrichum</i>); ze škůdců lalokonosci (<i>Otiorynchus</i>), můry (<i>Orgyia</i> , <i>Acronicta</i>), listová háďátka (<i>Aphelenchoides</i> a <i>Ditylenchus</i>)
Doporučený spon pro výsad..	8-12 rostlin na m ²

Množení

Množení	Předpěstování sadby, Osní řízky, Dělení trsů, Množení oddělky a „in vitro“ (mikropropagace)
Množení - poznámka	dělení trsů v červenci a srpnu - oddělky se 2-3 výhony; oddenkové řízky - dopěstování v 10 cm hrnkách pod sklem; výsevy: stratifikované osivo (čtyři - šest týdnů 2°C) klíčí na světle při 22°C do čtyř týdnů, po osmi týdnech lze přepichovat přímo do

	mezihrnků
Mezihrnky	8 cm (především u generativně množených rostlin)
Konečné hrnky	ve školkách zpravidla 10-16 cm kontejnery
Retardace	ne
Květní tvorba	exaktní data chybí, pravděpodobně dormantní typ květní indukce, nutná je vernalizace
Doba kultivace	kvetení schopné 10-14 měsíců staré vernalizované rostliny
Odrůdy	několik málo odrůd s bledě růžovými květy a listy hustě ('Wilton', 'Dumbo') anebo jen spoře ('Patricia Furness') pýřitými

Celky sbírek

Celky sbírek v areálu ZF

- [C 1: záhon vpravo od hlavního vchodu / ZF - C - Výsadby v okolí budovy C](#)
- [SK 1 a: záhon nejbliž zadního vchodu do... / ZF - O - Experimentální zahrada - záhony](#)
- [Z 1: záhon 1 / ZF - Z - Akademická zahrada](#)

Ostatní

Odkazy

- Yeo P.F. (1970): A revision of the genus *Bergenia* Moench. Kew Bulletin 20 (2): 113-148. - Pan J.T. (1988). A conspectus of the genus *Bergenia* Moench. Acta Phytotaxonomica Sinica 26 (2): 120-129.- Uher J. (2011): Bergénie. Zahradnictví 9 (5):38-41.

Grafické přílohy

